

Kronikk: Får kommunene det beste tilbudet?

7.9.2026 - | Konkurransetilsynet

Offentlig tjenestepensjon er blant de mest kostbare anskaffelsene norske kommuner gjør. Likevel er det få kommuner som gjennomfører anbudskonkurranser. Hvordan skal kommunene da vite at de har det beste tilbudet?

Kronikken er skrevet av Mads Magnussen, konkurransedirektør og Elisabeth Steckmest, prosjektleder i Konkurransetilsynet.

Nylig avsluttet Konkurransetilsynet en omfattende sak om konkurranseskadelig praksis i markedet for offentlig tjenestepensjon. Saken har fått oppmerksomhet fordi den gjelder KLP, som er den klart største leverandøren av tjenestepensjon til kommunesektoren. Men saken reiser mer grunnleggende spørsmål enn om KLP har misbrukt sin dominerende stilling:

Hvordan sikrer vi konkurranse i markedet for offentlig tjenestepensjon, et marked hvor én stor leverandør har hatt tilnærmet alle kommunene som kunder i mange år. Og like viktig, har kommunene noe å tjene på konkurranse i dette markedet?

For at konkurranse skal fungere, må leverandørene i markedet utfordres. I markedet for offentlig tjenestepensjon skjer effektiv konkurransen først når kommuner gjennomfører anbudskonkurranser. Dersom bare et fåtall kommuner gjør det, reduseres også mulighetene for at nye eller eksisterende konkurrenter kan utfordre den dominerende leverandøren.

Det er viktig å understreke at konkurranse om offentlig tjenestepensjon ikke handler om de ansattes pensjonsrettigheter. Disse følger av gjeldende tariffavtaler og er upåvirket av hvem som er leverandør. Konkurransen handler om hva kommunene betaler for forvaltning og administrasjon av tjenestepensjonsordningen, kvaliteten på tjenestene som ytes og leverandørenes utvikling av nye, bedre løsninger. Det er her gevinster kan hentes ut til fordel for kommunene og kommunenes innbyggere.

I vår etterforskning har vi vært bekymret for at KLP systematisk og målrettet har påvirket et stort antall kommuner til ikke å gjennomføre anbudskonkurranser for offentlig tjenestepensjon. Mange kommuner har endt opp med et utilstrekkelig og lite balansert beslutningsgrunnlag når spørsmålet om å anbudsutsette offentlig tjenestepensjon har vært vurdert. På bakgrunn av våre bekymringer har KLP nå forpliktet seg til viktige tiltak som skal legge til rette for at flere kommuner vil gjennomføre anbudskonkurranser. Det vil gjøre det lettere for andre leverandører av offentlig tjenestepensjon å etablere seg eller utvide sitt tilbud, og bidra til bedre tilbud til kommunene.

Det store spørsmålet nå er om kommunene i større grad faktisk vil benytte anbudskonkurranser for å sikre seg bedre tilbud. Det er vanskelig å se noen gode argumenter mot slik anbudsutsetting, og fordelene er åpenbare. Når kommunenes kostnader til leverandørens administrasjon og forvaltning av tjenestepensjonsordningen er så store, kan selv små prisforskjeller mellom leverandørene utgjøre betydelige beløp for kommunene. I tillegg kommer altså muligheten for å oppnå andre fordeler som høyere kvalitet på tjenestene og nye, bedre løsninger.

Det er viktig å legge til at god konkurranse ikke nødvendigvis innebærer at alle velger å bytte leverandør. God konkurranse forutsetter imidlertid at leverandørene i markedet med jevne mellomrom utfordres, og i markedet for offentlig tjenestepensjon skjer altså dette ved at kommunene faktisk benytter seg av muligheten til å avholde anbudskonkurranser. Bare på den

måten kan kommunene vite at de får det beste tilbudet.

Kronikken ble først publisert i Kommunal Rapport 7. september 2026.

<https://konkurransetilsynet.no/kronikk-far-kommunene-det-beste-tilbudet>